

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

de minister van Justitie (thans: de staatssecretaris van Veiligheid en
Justitie; hierna: de staatssecretaris),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Haarlem, van 20 juli 2010 in zaken nrs. 10/10935 en 09/3746 in de
gedingen tussen:

en

de minister van Justitie.

Procesverloop

Bij besluit van 10 september 2004 heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie een aanvraag van de vreemdeling om verlenging van de geldigheidsduur van een aan hem verleende verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd afgewezen.

Bij besluit van 9 december 2008 heeft de staatssecretaris van Justitie de vreemdeling ongewenst verklaard.

Bij besluit van 9 januari 2009 heeft de staatssecretaris van Justitie het tegen het besluit van 10 september 2004 door de vreemdeling gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Bij besluit van 21 juni 2010 heeft de minister van Justitie, voor zover thans van belang, het tegen het besluit van 9 december 2008 door de vreemdeling gemaakte bezwaar ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 20 juli 2010 heeft de rechtbank, voor zover thans van belang, de tegen de besluiten van 9 januari 2009 en 21 juni 2010 door de vreemdeling ingestelde beroepen gegrond verklaard, die besluiten vernietigd en bepaald dat de minister van Justitie nieuwe besluiten op de gemaakte bezwaren neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister van Justitie hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepschrift is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Onder de staatssecretaris wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2. In grief 1 klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het beroep van de vreemdeling ingesteld tegen het besluit van 9 januari 2009 gegrond dient te worden verklaard en dat besluit dient te worden vernietigd. De rechtbank heeft volgens de staatssecretaris miskend dat het besluit van 9 december 2008 in stand is gebleven zodat de vreemdeling nog immer ongewenst is verklaard en hij, gelet op de vaste jurisprudentie van de Afdeling, nimmer rechtmatig verblijf kan hebben. De rechtbank heeft voormeld beroep dan ook ten onrechte niet niet-ontvankelijk verklaard, aldus de staatssecretaris.

2.1. De vreemdeling is bij besluit van 9 december 2008 ongewenst verklaard. Deze ongewenstverklaring, die met de vernietiging van het besluit van 21 juni 2010 niet ongedaan is gemaakt, duurde ten tijde hier van belang voort.

Zoals volgt uit hetgeen de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer bij uitspraak van 22 juli 2010 in zaak nr. 201001769/1/V2; www.raadvanstate.nl) had de vreemdeling dan ook geen belang bij beoordeling van het tegen het besluit van 9 januari 2009 ingestelde beroep. De rechtbank heeft dat beroep dan ook ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard. De grief slaagt.

2.2. In de grieven en 2 en 3 klaagt de staatssecretaris dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat hij het besluit van 21 juni 2010 heeft genomen op basis van een onvolledig advies van het Bureau Medische Advisering van 6 april 2010 (hierna: het BMA-advies) en dat hij dit advies niet aan zijn besluit ten grondslag had mogen leggen. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat de vreemdeling met de brief van 29 april 2003 van de behandelend arts en de brief van de inrichtingspsycholoog van de Penitentiare Inrichting Haarlem van 23 april 2008 gemotiveerd heeft gesteld dat een veilige behandelomgeving een behandelvoorwaarde is, dat deze veilige behandelomgeving in Georgië niet beschikbaar is en dat het op de weg van de staatssecretaris had gelegen het BMA op dit punt vragen te stellen hetgeen hij heeft nagelaten.

De staatssecretaris voert aan dat de rechtbank aldus heeft miskend dat het BMA niet in staat is te oordelen of een eventuele onveilige behandelomgeving van invloed is op de effectiviteit van de behandeling. Over de te verwachten effectiviteit van een behandeling in Georgië kan het BMA geen uitspraak doen. Evenmin kan het BMA uitspraak doen over het al dan niet bestaan van de noodzaak van een veilige behandelomgeving aangezien dit een subjectieve en speculatieve voorspelling betreft.

Voorts heeft de rechtbank volgens de staatssecretaris onvoldoende onderkend dat het BMA-advies conform de tuchtrechtelijke zorgvuldigheidsnormen dient te worden opgesteld. Indien de arts zich buiten zijn medische deskundigheid zou begeven, zou hij deze normen schenden. Dat het BMA zich niet mag uitlaten over de vraag of in Georgië sprake is van een veilige behandelomgeving brengt niet mee dat de medische behandeling aldaar niet beschikbaar zou zijn, aldus de staatssecretaris.

2.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer uitspraak van 25 juli 2006 in zaak nr. 200601304/1; JV 2006/351) is een advies van het BMA een deskundigenadvies aan de staatssecretaris ten behoeve van de uitoefening van zijn bevoegdheden. Zoals de Afdeling evenzeer eerder heeft overwogen (uitspraak van 13 oktober 2010 in zaak nr. 201001245/1/V1; www.raadvanstate.nl), strekt, indien en voor zover de staatssecretaris BMA-adviezen aan zijn besluitvorming ten grondslag legt, de door de rechtbank te verrichten toetsing, indien de desbetreffende vreemdeling geen contra-expertise overlegt, niet verder dan dat zij naar aanleiding van een aangevoerde beroepsgrond beoordeelt of de staatssecretaris zich ingevolge artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht ervan heeft vergewist dat de BMA-adviezen - naar wijze van totstandkoming - zorgvuldig en - naar inhoud - inzichtelijk en concludent zijn.

2.4 In de brief van de behandelend arts van 29 april 2003 wordt - voor zover van belang - vermeld dat de vreemdeling lijdt aan een zeer ernstige posttraumatische stressstoornis met psychotische kenmerken. Om zijn leven

en dat van zijn zoon en vrouw dragelijk te krijgen en houden en mogelijk in de toekomst een weer enigszins regulier sociaal maatschappelijk leven te kunnen leiden is behandeling noodzakelijk. Om diverse redenen (onder meer taal, veiligheid, kennis en vaardigheden van hulpverleners) is er geen ander land waar de voor hem noodzakelijke hulp hem (en zijn vrouw en zoon, van wie de laatste uitsluitend Nederlands spreekt) geboden zou kunnen worden.

In de brief van 23 april 2008 van de inrichtingspsycholoog van de Penitentiare Inrichting Haarlem wordt - voor zover van belang - vermeld dat de kans op decompensatie dan wel suïcide aanzienlijk hoog is indien de vreemdeling geen verblijfsvergunning verleend zal worden en hij naar Georgië zal worden uitgezet. In het verleden is reeds getracht de vreemdeling op te laten nemen in het landelijk behandel- en expertisecentrum voor getroffen en door vervolging, oorlog en geweld (Stichting Centrum '40-'45). Men kon hem daar echter geen passende behandeling bieden met voldoende structuur en veiligheid, mede door de crisisgevoeligheid van de vreemdeling. Hierbij rijst de vraag of hij geïndiceerd is voor behandeling toegespitst op de klachten passend bij de posttraumatische stressstoornis. Daar sprake is van co-morbiditeit zijn de inrichtingspsycholoog en de consulentspsychiater van mening dat de vreemdeling eerder geïndiceerd is voor behandeling in een dubbel diagnose kliniek, waarvoor zij hem aansluitend op zijn detentie willen aanmelden bij de dubbel diagnose kliniek van GGZ Noord-Holland-Noord te Heiloo. Hierna zou gekeken kunnen worden naar een passend vervolgtraject.

2.5. Nu de behandelaar van de vreemdeling in de brief van 29 april 2003 en de inrichtingspsycholoog in de brief van 23 april 2008 niet hebben gesteld en toegelicht dat, gezien de aard en het ontstaan van de klachten van de vreemdeling, de behandeling van zijn klachten in Georgië in een context van zodanige onveiligheid zal plaatsvinden dat die behandeling als onaanvaardbaar moet worden aangemerkt, maar slechts in algemene zin op een veilige behandelomgeving hebben gewezen, behoefde de arts van het BMA hierop niet in te gaan. Hieruit vloeit voort dat het BMA-advies in dit opzicht niet gebrekkig is. De rechtbank heeft derhalve ten onrechte geoordeeld dat de staatssecretaris dat advies niet aan zijn besluit ten grondslag heeft mogen leggen. De grieven slagen.

3. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep van de vreemdeling gericht tegen het besluit van 9 januari 2009 alsnog niet-ontvankelijk verklaren en het besluit van 21 juni 2010 beoordelen in het licht van de daartegen in eerste aanleg voorgedragen beroepsgronden, voor zover die gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, nog bespreking behoeven.

4. De vreemdeling heeft betoogd dat hij als gevolg van de ongewenstverklaring Nederland dient te verlaten maar dat de staatssecretaris hierbij heeft miskend dat dit voor hem niet mogelijk is nu hij door een handelen van de staatssecretaris niet meer over zijn paspoort beschikt. Uit de verklaring van de ambassade van 11 december 2006 blijkt volgens de vreemdeling dat het zonder originele documenten niet mogelijk is aan te tonen dat hij de Georgische nationaliteit heeft en dus in aanmerking komt voor een paspoort waarmee hij naar Georgië kan terugkeren. Ook de

omstandigheid dat de staatssecretaris hem in 2008 in bezit heeft gesteld van een W2-document duidt erop dat hij geen Georgische reisdocument kan krijgen waarmee hij naar Georgië kan terugkeren, aldus de vreemdeling.

4.1. In de verklaring van de Consulaatafdeling van de Ambassade van Georgië van 11 december 2006 is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld. " (...) The abovementioned persons failed to present any proof of their Georgian citizenship." Hieruit valt niet af te leiden dat alleen met originele documenten de Georgische nationaliteit aangetoond kan worden.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 16 maart 2012 in zaak nr. 201103357/1/V2; www.raadvanstate.nl) dient een W2-document slechts ter vaststelling van de identiteit, nationaliteit en - indien van toepassing - het rechtmatig verblijf van vreemdelingen. De vraag of de vreemdeling in aanmerking komt voor een W2-document staat los van de vraag of hij van de autoriteiten van zijn land van herkomst een reisdocument kan verkrijgen om terug te keren naar dat land.

Gelet op het bovenstaande is er geen grond voor het oordeel dat de vreemdeling Nederland niet kan verlaten. De beroepsgrond faalt.

5. De vreemdeling heeft tot slot betoogd dat de staatssecretaris zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat artikel 3 van het van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) zich niet tegen zijn verwijdering verzet. De vreemdeling voert daartoe aan dat zijn ziekte weliswaar niet terminaal is maar dat de staatssecretaris heeft miskend dat zijn ziekte in een levensbedreigend stadium verkeert. In het BMA-advies is aangegeven dat zijn behandeling langdurig zal zijn en sprake zal zijn van een medische noodsituatie indien hij geen medische behandeling krijgt. De laatste arts die over hem heeft gerapporteerd, achtte hem tijdens zijn detentie in Zeist al suïcidaal en na zijn vrijlating in februari 2010 zijn zijn klachten, en daardoor de levensbedreigende situatie, alleen maar toegenomen, aldus de vreemdeling.

5.1. Volgens de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM; uitspraken van 2 mei 1997 in de zaak St. Kitts, nr. 146/1996/767/964, RV 1997, 70, 6 februari 2001 in de zaak Bensaid, nr. 44599/98, JV 2001/103, en 27 mei 2008 in de zaak N. tegen het Verenigd Koninkrijk, nr. 26565/05, www.echr.coe.int/echr) kan uitzetting in verband met de medische toestand van de uit te zetten persoon onder uitzonderlijke omstandigheden en wegens dwingende redenen van humanitaire aard, bij gebrek aan medische voorzieningen en sociale opvang in het land waarnaar wordt uitgezet, leiden tot schending van artikel 3 van het EVRM. Van uitzonderlijke omstandigheden kan volgens die jurisprudentie slechts sprake zijn, indien de desbetreffende vreemdeling lijdt aan een ziekte in een vergevorderd en direct levensbedreigend stadium.

5.2. In het BMA-advies is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

"3. Bevindt betrokkene zich momenteel onder de gegeven behandeling, in een terminaal en direct levensbedreigend stadium

van een ongeneeslijke ziekte?

Nee, gelet op de problematiek bij betrokkene kan er in dit geval, (onder de gegeven behandeling), niet gesproken worden van terminaal en direkt levensbedreigend stadium van een ongeneeslijke ziekte."

4a. Kunt u aangeven wat de te verwachten medische gevolgen van het staken dan wel uitblijven van medische behandeling zullen zijn? (indien na terugkeer de medische behandeling ontbreekt, uitblijft dan wel onvoldoende is).

Bij het uitblijven van behandeling is de verwachting dat de psychische klachten bij betrokkene zullen verergeren bijvoorbeeld in de vorm van suïcidaal gedrag, en tevens zal betrokkene aan onthoudingsverschijnselen worden blootgesteld.

4b. Lijdt betrokken hierbij aan een ziekte, waarvoor in Nederland behandeling is geïndiceerd, maar die, indien behandeling na terugkeer ontbreekt, uitblijft dan wel onvoldoende is, binnen afzienbare termijn (tot 3 maanden) een onomkeerbaar proces naar de dood tot gevolg zal hebben?

Bij betrokkene is de diagnose gesteld op een PTSS met kortdurende psychotische belevingen. Betrokkene heeft meerdere malen suïcide pogingen gedaan merendeels in de vorm van automutilatie.

Tevens is bij betrokkene sprake van opiaat afhankelijkheid.

Gelet op de problematiek bij betrokkene en het beloop hiervan tot nu toe in aanmerking nemend (recent tentamen suïcide in de vorm van automutilatie) kan in dit geval zonder behandeling/begeleiding een onomkeerbaar proces naar de dood binnen afzienbare tijd niet worden uitgesloten.

6a. Is behandeling, in algemeen medisch-technische zin (...) op enige plaats in Georgië aanwezig?

Uitgaande van de juistheid van de informatie verstrekt door een vertrouwensarts in Georgië d.d. 26 maart 2010, en aanvullend op 2 april 2010 kan worden afgeleid dat behandeling van de psychiatrische klachten, en de verslavingsproblematiek bij betrokkene in Georgië mogelijk is bijvoorbeeld in de kliniek "Bemoni" te Tbilisi.

5.3. In het besluit van 21 juni 2010 heeft de staatssecretaris zich, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat uit het BMA-advies blijkt dat gelet op de problematiek van de vreemdeling in zijn geval (onder de gegeven behandeling) niet gesproken kan worden van een terminaal en direct levensbedreigend stadium van zijn ziekte en dat reeds hierom geen sprake is van schending van artikel 3 van het EVRM. Ter zake van de stelling van de vreemdeling dat zijn ziekte levensbedreigend is en hij weliswaar tot op heden geen eind aan zijn leven heeft gemaakt hetgeen onverlet laat dat dit risico volgens het BMA-advies niet kan worden uitgesloten indien geen behandeling plaatsvindt, heeft de staatssecretaris overwogen dat behandeling van de klachten van de vreemdeling in Georgië voorhanden is, waarmee de situaties

zoals beschreven in de antwoorden op vraag 4 in het BMA-advies niet hoeven te ontstaan.

5.4. Uit het BMA-advies, dat onder meer is gebaseerd op informatie van de psychiater van het Detentiecentrum Zeist van 19 maart 2010, blijkt dat (onder de gegeven behandeling) niet kan worden gesproken van een vergevorderd en direct levensbedreigend stadium van de ziekte van de vreemdeling. Weliswaar kan, indien de behandeling wordt stopgezet, van een levensbedreigende situatie sprake zijn, maar dat betekent niet dat, zolang dat niet het geval is, van een ziekte in een vergevorderd en direct levensbedreigend stadium sprake is. Hierbij is van belang dat uit het BMA-advies blijkt dat er in Georgië een behandelmogelijkheid is en dat uit de jurisprudentie van het EHRM (voormeld arresten van 27 mei 2008, overwegingen 47 en 50 en van 6 februari 2001, overwegingen 38 en 39) niet kan worden afgeleid dat speculaties over mogelijk toekomstige ontwikkelingen van de ziekte waaraan de vreemdeling lijdt mede moeten worden betrokken bij de beoordeling van de medische toestand van de vreemdeling. Gelet op het voorgaande is geen sprake is van uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de arresten van het EHRM als weergegeven onder rechtsoverweging 5.1. De staatssecretaris heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat geen sprake is van schending van artikel 3 van het EVRM. De beroepsgrond faalt.

6. Aan de hiervoor niet besproken bij de rechtbank voorgedragen beroepsgronden komt de Afdeling niet toe. Over die gronden is door de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van een nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden, dan wel onderdelen van het bij de rechtbank bestreden besluit waarop ze betrekking heeft, en hetgeen in hoger beroep aan de orde is gesteld. Deze beroepsgronden vallen thans dientengevolge buiten het geding.

7. Het inleidende beroep is ongegrond.

8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Haarlem, van 20 juli 2010 in zaken nrs. 10/10935 en 09/3746;
- III. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank ingestelde beroep in zaak nr. 09/3746 niet-ontvankelijk;
- IV. verklaart het door de vreemdeling bij de rechtbank ingestelde beroep in zaak nr. 10/10935 ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. M.G.J. Parkins-de Vin en mr. R. van der Spoel, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.L.N. Bakker, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

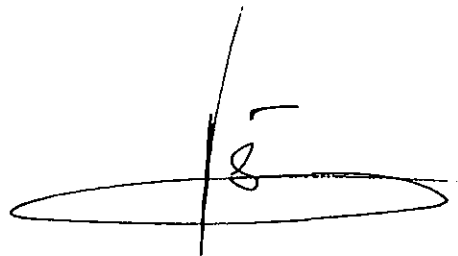
w.g. Bakker
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 16 november 2012

395.

Verzonden: 16 november 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line across the middle.

mr. H.H.C. Visser